

Obsah

Předmluva str. 5-7

I. Úvod – vznik manželství a rodiny ve společnosti prvotně pospolné str. 9-22

(*Manželství a rodina v životě společnosti str. 9-10; formy soužití zvířecích předků člověka str. 10-11; prvotní stádo str. 11-12; vznik rodové organizace společnosti str. 12-13; endogamní skupinové manželství str. 13-14; exogamní skupinové manželství str. 14-15; párová rodina str. 15-16; přechod od matriarchátu k patriarchátu str. 16-18; rozklad rodového zřízení str. 18-19; vznik monogamie str. 19-20; manželství a rodina ve společnosti rozdělené na třídy str. 20-22.)*

II. Manželství a rodina v otrokářské společnosti str. 23-47

(*Rozhled po otrokářských společnostech str. 23-24; rané stadium otrokářského řádu str. 24; dovršení tendencí k monogamii v raném otrokářství str. 24-25; pozůstatky skupinového manželství str. 25-27; manželství a rodina ve starém Egyptě a Mezopotámii str. 27-29; vyspělé otrokářské společnosti str. 29-30; manželství ve Spartě a Aténách str. 30-31; vývoj římské rodiny str. 31-32; římské manželství str. 32-35; postavení dětí v římském právu str. 35-36; nemanželské děti a konkubináty str. 36-37; život římské rodiny a výchova dětí str. 37-39; počátky krize rodiny ve vládnoucí třídě str. 39; vývoj antické prostituce str. 40-42; demoralizace manželských vztahů v úpadkovém období římské říše str. 42-45; možnosti manželského a rodinného života mezi otroky str. 45-47; vznik kolonátu a rozklad otrokářského výrobního způsobu str. 47.)*

III. Manželství a rodina ve feudalismu str. 48-111

(*Manželství a rodina v podmínkách feudálního způsobu výroby str. 48; manželství a rodina ve feudální Číně str. 48-52; mnohoženství u národů islámských str. 52-54; manželství a rodina v Indii str. 54-57; vznik monogamie u evropských národů germánských a slovanských str. 57-58; ovládnutí manželských a rodinných vztahů katolickou církví str. 58-60; křesťanské učení o manželství a rodině str. 60-63; kanonické manželské právo a jeho prameny str. 63-64; překážky manželství a jejich význam str. 65-67; nerozlučitelnost manželství str. 67-*

68; římskokanoničský proces str. 68; manželský režim pravoslavné církve ve východní Evropě str. 68–70; trestní obrana manželství str. 71; manželské právo majetkové ve feudálních státech evropských str. 71–73; osobní poměr manželů, rodičů a dětí str. 73–74; kritika manželského a rodinného života u protifeudálních revolučních bnutí středověkých str. 74–75; busitství a jeho poměr k manželství str. 75–77; manželství a rodina v Jednotě bratrské a u Komenského str. 77–78; renesance a německá reformace str. 78–79; Tridentský koncil a další vývoj manželského práva katolické církve str. 79–80; poddanské sňatky str. 80–83; obraz manželského a rodinného života poddaných ve feudalismu str. 83–89; venkovské děti str. 89–90; manželský a rodinný život ve feudálních městech str. 90–94; poměry v rodinách židovských str. 94–96; prostituce ve feudální společnosti str. 96–99; manželský a rodinný život v nejvyšších kruzích světských a duchovních feudálů str. 99–102; poměry na francouzském dvoře za Bourbonů str. 102–105; manželský a rodinný život ve šlechtických vrstvách str. 107–109; rozklad feudální rodiny a počátky kapitalistických výrobních vztahů str. 110–111.)

IV. Manželství a rodina v kapitalistické společnosti str. 112–178

(Politika buržoazie na poli manželského práva str. 112–114; zákonodárství francouzské revoluce ve věcech manželských str. 114–115; manželské a rodinné právo v občanském zákoníku Napoleona I. z roku 1804 str. 115–117; opatření osvíceného absolutismu v manželských a rodinných poměrech str. 117–119; manželské reformy Josefa II. str. 119–121; reakce v evropských feudálních státech v době francouzské revoluce str. 121–123; manželské a rodinné právo rakouského občanského zákoníka z r. 1811 str. 123–124; pokusy církve o znovuvládnutí manželských vztahů v době restaurace str. 124–127; francouzská červencová revoluce a reforma manželských poměrů v Anglii str. 127–128; manželské právo v carském Rusku str. 128–129; počátky jednání o konkordát v Rakousku a řešení otázky smíšených manželství str. 129–130; otázky manželství a rodiny v buržoazní revoluci z r. 1848 str. 130–132; rakouský konkordát z r. 1855 a jeho manželský režim str. 132–134; dovršení buržoazní revoluce v manželském právu evropských států v šedesátých a sedmdesátých letech 19. století str. 134–135; zápas o odstranění konkordátu a obnovení manželského práva občanského zákoníku v Rakousku str. 135–141; marné pokusy o provedení reformy rakouského manželského práva str. 141–145; rakouské manželské právo na prahu imperialismu str. 145–147; imperialistické stadium kapitalismu ve vývoji manželství a rodiny str. 147–148; manželské poměry v koloniálních a polokoloniálních zemích str. 148–150; německá a švýcarská kodifikace občanského práva str. 150–151; anglické a francouzské zákonodárství ve věcech manželských a rodinných v počátcích imperialismu str. 151–152; zabájení revise občanského zákoníka a počátek nové kampaně za reformu manželského práva v Ra-

kousku str. 152–153; hnutí za reformu manželského práva v letech 1905–1907 str. 153–160; jeho doznívání před světovou válkou str. 160–161; úprava poměrů mezi rodiči a dětmi v první a třetí díli novely str. 161–162; prohloubení krize rodiny za světové války a nápor dělnické třídy proti přežitkům v oboru manželského a rodinného práva po jejím skončení str. 162; boj o reformu manželského práva v Československu a manželská novela z roku 1919 str. 162–167; neúspěch snah o hlubší reformu manželství a rodiny v Československu str. 167–170; československé revizní práce na občanském zákoníku str. 170–171; zákon o osvojení z roku 1928 str. 171–172; zákon na ochranu osob oprávněných požadovat výživu (z roku 1930) str. 172; vliv všeobecné hospodářské krize na rodinný život str. 172–173; superevize a vládní návrh čs. občanského zákoníka z roku 1937 str. 173–175; vyvrcholení krize buržoazní rodiny a poměry ve Spojených státech amerických str. 175–176; fašismus a otázky manželství a rodiny str. 176–177; poměry za německé okupace a za druhé světové války str. 177–178.)

V. Obraz manželského a rodinného života v kapitalismu str. 179–237

(Všeobecné podmínky manželského a rodinného života za kapitalismu str. 179–180; manželské překážky str. 180–181; numerus clausus manželství Židů str. 181–183; politický konsens k manželství a předpoklady jeho udílení str. 183–186; sňatečnost za kapitalismu str. 186–187; „veřejnoprávní celibát“ a omezení manželství soukromozaměstnaneckým poměrem str. 187–188; manželský a rodinný život vojáků str. 188–190; manželství důstojníků str. 190–192; nátlak rodičů při sňatcích dětí str. 192–193; motivy uzavírání manželství v kapitalistické společnosti str. 193–195; dotální právo str. 195–197; jmění manželů po dobu trvání manželství str. 197–198; dědické právo rodinných příslušníků a vdovské právo str. 198–200; ženská práce za kapitalismu str. 200–202; „emancipace“ žen str. 202–204; osobní právo manželské str. 204–206; bytové poměry za kapitalismu str. 206–207; manželský a rodinný život v různých společenských třídách str. 207–208; trestní ochrana manželské věrnosti str. 208–209; paternitní spory str. 209–210; mimomanželský sexuální styk a konkubináty str. 210–212; formy řemeslné prostituce za kapitalismu str. 212–215; prostituce „lepší“ a příležitostná str. 215–219; reglementace prostituce buržoazním zákonodárstvím str. 219–221; systém abolicionismu str. 221–222; nerozlučitelnost manželství a její obcházení str. 223–226; rozluka podle čs. manželské novely str. 226–227; poměr rodičů a dětí str. 227; růst populace v kapitalistických státech str. 227–229; dětská práce za kapitalismu str. 229–231; postavení dětí z rozvedených a rozloučených manželství str. 231; nemanželské děti str. 231–233; osvojení a jeho význam str. 233–234; poručenství str. 234–235; péče o osiřelé a opuštěné děti str. 236; pěstounství str. 236–237.)

Závěr str. 238–244

(Charakter manželských a rodinných vztahů příslušníků dělnické třídy za kapitalismu str. 238–239; politika dělnického hnutí v otázkách manželství a rodiny str. 239; přehled manželského a rodinného zákonodárství SSSR a lidově-demokratických zemí str. 239–240; československý zákon o rodinném právu z roku 1949 str. 240–243; přítomný stav str. 243–244).

Výběr literatury a nejdůležitějších pramenů k dějinám manželství a rodiny str. 245–257

Obrazové přílohy str. 258–261

Jmenný rejstřík str. 262–266

Věcný rejstřík str. 267–276

Seznam obrazových příloh str. 277

Obsah str. 279

